

08 2023 P.
Bueck

Келісемін:
Согласовано:
Зам.директора по ВР
Тәрбие ісінің меңгерушісі
Чехун Г.Р. [Signature]
« 2 » 09 2025 г.

Бекітемін:
Утверждаю:
Директор
Д. А. Д.
« 1 » _____ 2025 г.

5 сыныпқа арналған үйірме

Дайындаған: қазақ тілі мұғалімі Серікбавеа Ж.К.

Түсіндірмелік хат

Тақырыбы: 5-сыныпқа арналған «Қазақтың салт-дәстүрлерін насихаттау» жылдық жоспарына түсіндірмелік хат

1. Жоспардың мақсаты:

Бұл жоспардың негізгі мақсаты – оқушыларға қазақ халқының бай мәдени мұрасын, салт-дәстүрлерін таныстыру арқылы ұлттық сана-сезімін қалыптастыру, рухани-адамгершілік тәрбиені күшейту және елжандылыққа баулу.

2. Мазмұны мен құрылымы:

Жоспар оқу жылы бойы ай сайынғы тақырыптық бөлімдерге бөлінген. Әр айда оқушылар белгілі бір салт-дәстүр түрімен танысады: отбасылық дәстүрлер, қонақ күту, ұлттық ойындар, той-думан, киім мен тағам, төрт түлікке қатысты ғұрыптар және Наурыз мейрамының ерекшеліктері.

Сабақтарда интерактивті әдістер, көрнекі құралдар, сахналық көріністер, шығармашылық тапсырмалар, эссе жазу, сурет салу, ұлттық ойындар ұйымдастыру секілді тәсілдер қолданылады.

3. Қолдану аясы:

Жоспар жалпы білім беретін мектептердің 5-сынып оқушыларына арналған. Ол тәрбие сағаттарында, факультатив сабақтарда, үйірмелерде және сыныптан тыс іс-шараларда қолдануға ыңғайлы.

4. Күтілетін нәтиже:

- Оқушылар қазақ халқының салт-дәстүрлерін терең меңгереді
- Ұлттық құндылықтарды құрметтеуге үйренеді
- Шығармашылық қабілеттері мен топта жұмыс істеу дағдылары дамиды
- Рухани-адамгершілік тәрбие қалыптасады

№	Ай	Тақырыбы	Апталық мазмұны	Мерзімі
1	Қыркүйек	Кіріспе: Салт-дәстүр дегеніміз не?	Ұғымдармен танысу, отбасылық дәстүрлер	05.09.25
		1. Салт-дәстүр ұғымы. Мәні мен маңызы		12.09.25
		2. Қазақ халқының дәстүрлік жүйесі		19.09.25
		3. Отбасылық дәстүрлерге кіріспе		26.09.25
2	Қазан	4. Отбасы мүшелерінің рөлі мен дәстүрдегі орны	Бесікке салу, тұсаукесер, сүндет той	
		Отбасы дәстүрлері		03.10.25
		1. Бесікке салу дәстүрі		10.10.25
		2. Тұсаукесер рәсімі		17.10.25
3	Қараша	3. Сүндет тойдың ерекшелігі	Қонақжайлық, табақ тарту, бата беру	24.10.25
		4. Отбасылық дәстүрлердің тәрбиелік мәні		
		Қонақ күту дәстүрі		07.11.25
		Қонақжайлық ұғымы мен түрлері		14.11.25
4	Желтоқсан	Табақ тарту ережелері	Мал атаулары, сойыс, құрбандық	21.11.25
		Бата беру дәстүрі		28.11.25
		Қонақ күту мәдениетінің қазіргі көрінісі		
		Төрт түлікке қатысты дәстүрлер		05.12.25
5	Қаңтар	Төрт түлік атаулары мен ерекшеліктері	Киім түрлері, дастархан мәдениеті	12.12.25
		Мал сою және сойыс дәстүрі		19.12.25
		Құрбандық шалу дәстүрі		26.12.25
		Малға қатысты ырымдар мен тыйымдар		
6	Ақпан	Ұлттық киім мен тағам	Асық, тоғызқұмалақ, арқан тарту	09.01.26
		Ұлттық киім түрлері (ерлер, әйелдер, балалар)		16.01.26
		Киімдегі ою-өрнек пен мағынасы		23.01.26
		Ұлттық тағамдар мен дастархан мәдениеті		30.01.26
7	Наурыз	Тағамға қатысты ырымдар мен дәстүрлер	Көрісу, наурыз көже, ұлттық мереке	
		Ұлттық ойындар		06.02.26
		Асық ойыны — ережесі мен тәрбиелік мәні		13.02.26
		Тоғызқұмалақ — логикалық ойын		20.02.26
8	Сәуір	Арқан тарту, көкпар, қыз қуу	Құда түсу, қыз ұзату, келін түсіру	27.02.26
		Ойындар арқылы ұлттық рухты қалыптастыру		
		Наурыз мейрамы		06.03.26
		Көрісу дәстүрі мен мәні		13.03.26
9	Мамыр	Наурыз көже — құрамы мен маңызы	Құда түсу, қыз ұзату, келін түсіру	
		Ұлттық мерекенің тарихы мен ерекшелігі		03.04.26
		Наурыздағы салттар мен ойындар		10.04.26
		Той-думан дәстүрлері		17.04.26
10	Маусым	Құда түсу рәсімі	Құда түсу, қыз ұзату, келін түсіру	24.04.26
		Қыз ұзату дәстүрі		
		Келін түсіру және келіннің міндеттері		
		Тойдағы ән-жыр, би және ойындар		

9	Мамыр	Қорытынды	Жоба қорғау, көрме, шығармашылық жұмыс	01.05.26
		Жоба қорғауға дайындық		
		Шығармашылық жұмыстар (эссе, сурет, макет)		08.05.26
		Көрме ұйымдастыру		15.05.26
		Қорытындылау, бағалау, марапаттау		22.05.26

Әр айға ұсынылатын іс-шаралар

- Тақырыптық эссе жазу
- Сахналық көрініс дайындау
- Ұлттық ойындар жарысы
- Салт-дәстүр көрмесі
- Бата жарысы
- Наурыз мерекесін ұйымдастыру
- Жобалық жұмыс: «Менің дәстүрім»